

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.04.1997, sp. zn. 2 Cdon 1566/96, ECLI:CZ:NS:1997:2.CDON.1566.1996.1

Číslo: 17/1998

Právní věta:

Úpadce prohlášením konkursu neztrácí způsobilost být účastníkem v řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do podstaty, ani způsobilost procesní. Žalobu o těchto nárocích, podanou úpadcem po prohlášení konkursu, je třeba zamítnout proto, že dispoziční oprávnění k majetku konkursní podstaty přešla na správce konkursní podstaty, tj. pro nedostatek aktivní věcné legitimace.

Správce konkursní podstaty není účastníkem konkursního řízení. Jako zvláštní procesní subjekt má samostatné postavení jak vůči úpadci, tak vůči konkursním věřitelům a nelze jej považovat za zástupce konkursních věřitelů ani za zástupce úpadce. Ve sporu, v němž správce vymáhá ve prospěch podstaty pohledávku úpadce, musí být jako žalobce uveden přímo správce, označený svým jménem, příjmením, povoláním, bydlištěm a funkcí ("správce konkursní podstaty úpadce XY").

Označí-li správce konkursní podstaty jako žalobce úpadce, i když je z žaloby patrné, že ji podal z titulu své správcovské funkce, jde o vadu podání (vadu v označení účastníka řízení), k jejímuž odstranění je třeba správce vyzvat postupem podle ustanovení § 43 o. s. ř.

Nedostatek podmínky řízení a vada žaloby jsou navzájem nezaměnitelnými pojmy procesního práva, které jsou samostatně upraveny, mají odlišné důsledky a pojí se s nimi i rozdílné reakce soudu. Jestliže odvolací soud výrok o zastavení řízení pro vady podání potvrdil pro neexistenci podmínky, za níž může ve věci jednat, vymezil obsah daného vztahu jinak než soud prvního stupně a založil tak přípustnost dovolání proti usnesení podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.04.1997

Spisová značka: 2 Cdon 1566/96

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Konkurs a vyrovnání

Předpisy: 99/1963 Sb. § 19 328/1991 Sb. § 7

b)

c)

d)

§ 14 odst. 1 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Benešově usnesením z 9. 1. 1996, čj. 8 C 3170/95-19, zastavil řízení ve věci, rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a vrátil žalobci polovinu zaplaceného soudního poplatku. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že jménem žalobce, označeného jako "SNKP, s. p. v likvidaci", by mohl jednat pouze likvidátor Ing. M. K., který však prohlášením konkursu na majetek žalobce (dnem 7. prosince 1993) toto oprávnění pozbyl. Další své úvahy soud prvního stupně založil na výkladu ustanovení § 14 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, v tehdejší znění. Dovedil, že úpadci je prohlášením konkursu odňato právo účinně disponovat s majetkem podstaty (to místo něj vykonává správce konkursní podstaty). Úpadce zůstává subjektem majetkových práv tvořících podstatu a zásadně neztrácí ani způsobilost k právním úkonům; ve sporech týkajících se majetku podstaty však pozbývá způsobilost být žalobcem či žalovaným a účastníkem řízení se místo něj stává správce. Vzhledem k tomu, že správce reagoval na výzvu soudu k odstranění vady v označení žalobce jen tím, že doplnil označení sídla státního podniku, a rozpor mezi označením žalobce v žalobě a podpisem žaloby správcem tedy nebyl zhojen, soud řízení podle ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř. zastavil. Soud dále poznamenal, že hodlá-li správce uplatňovat nároky žalobce v soudním řízení, je třeba, aby tak vzhledem k ustanovení § 14 zákona o konkursu a vyrovnání, činil jménem vlastním, nikoliv jménem žalobce.

O odvolání, podepsaném správcem, v němž již byl žalobce označen jako: "JUDr. F. J., komerční právník, správce konkursní podstaty podniku SNKP, státního podniku v likvidaci", rozhodl Krajský soud v Praze usnesením z 15. 7. 1996, sp. zn. 29 Co 158/96, tak, že usnesení soudu prvního stupně potvrdil. Odvolací soud poukázal na ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) a d) zákona o konkursu a vyrovnání ve znění zákona č. 94/1996 Sb. (v úplném znění vyhlášeném pod č. 238/1996 Sb.), a uvedl, že soud je podle ustanovení § 103 o. s. ř. povinen kdykoliv za řízení zkoumat, zda ten, kdo v řízení ve smyslu ustanovení § 19 o. s. ř. vystupuje jako účastník řízení, má způsobilost mít práva a povinnosti. Okolnost, že na majetek žalobce byl dne 7. prosince 1993 prohlášen konkurs, soud vedla k závěru, že označení žalobce v žalobě zakládá neodstranitelný nedostatek podmínky řízení; proto napadené rozhodnutí, byť z jiných důvodů, shledal věcně správným.

Usnesení odvolacího soudu napadl žalobce (užívaje stejného označení jako v odvolání) dovoláním, jehož přípustnost opíral o zásadní význam napadeného rozhodnutí po stránce právní (§ 239 odst. 2 o. s. ř.) a v němž namítal, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř.) v otázce procesního postavení správce konkursní podstaty. Dovolatel usuzoval, že správce lze považovat za účastníka řízení, v němž bylo pokračováno, nebo které bylo zahájeno po prohlášení konkursu, až od 1. června 1996; k tomuto datu totiž nabyly účinnosti změny ustanovení § 14 odst. 1 písm. c) a d) zákona o konkursu a vyrovnání, provedené zákonem č. 94/1996 Sb. Před účinností citované novely sice na správce prohlášením konkursu přecházelo oprávnění nakládat s majetkem podstaty (§ 14 odst. 1 písm. a/ citovaného zákona), úpadce však zůstával subjektem majetkových práv; ztráta jeho dispozičních oprávnění nebyla absolutní. Mohl tedy nadále činit právní úkony směřující ke zvětšení konkursní podstaty. Takové právní úkony - uváděl dovolatel - ať již byly učiněny úpadcem, nebo osobami za něj jednajícími, nemohou být právně neúčinné. Úpadce byl proto i po prohlášení konkursu oprávněn podat žalobu o zaplacení pohledávky. Zahájit řízení nebo v něm pokračovat jen proti správci bylo ve smyslu ustanovení § 14 odst. 1 písm. c) zákona o konkursu a vyrovnání nutné výhradně u nároků na oddělené uspokojení nebo na vyloučení věci z podstaty, u jiných druhů řízení však procesní postavení úpadce vyloučeno nebylo; mohl totiž podat návrh na pokračování v řízení, neučinil-li tak správce. Výklad, podle něž veškerá řízení musí být vedena správcem nebo proti němu, postrádal do 1. června

1996 oporu v zákoně. Dovolatel byl toho názoru, že v uvedené době nebylo rozhodující, zda je jako žalobce či žalovaný označen přímo správce nebo úpadce, zastoupený správcem, neboť správce činil právní (a tedy i procesní) úkony za úpadce - místo něj. Správce jedná vždy za úpadce, o jeho majetkových poměrech, nikoli o svých. Není také podstatné, zda v soudním rozhodnutí byl uveden správce nebo úpadce jím zastoupený; právní důsledky rozhodnutí totiž vždy mohly jít pouze k tíži konkursní podstaty. Na základě těchto úvah dovolatel uzavíral, že platí-li citovaná novela i pro řízení zahájená před 1. červnem 1996 a zůstávají-li současně zachovány právní účinky všech dříve učiněných úkonů (článek V. zákona č. 94/1996 Sb.), je nyní účastníkem řízení jen správce. Požadoval proto, aby napadené usnesení, jakož i usnesení okresního soudu bylo zrušeno a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud svým usnesením zrušil usnesení odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Dovolání bylo podáno včas, osobou, která má právnické vzdělání (§ 241 odst. 1 a 2 o. s. ř.), splňuje formální i obsahové znaky předepsané ustanovením § 241 odst. 2, věty první, o. s. ř. a opírá se o způsobilý dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. Dovolání je také přípustné (§ 236 odst. 1 o. s. ř.), neboť bylo podáno proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo změněno usnesení soudu prvního stupně (§ 238a odst. 1 písm. a/ o. s. ř.). Závěr o přípustnosti dovolání totiž nelze vyvodit jen z toho, zda odvolací soud formálně rozhodl podle ustanovení § 219 o. s. ř. (jak je tomu v posuzované věci), nebo zda postupoval podle ustanovení § 220 o. s. ř. Rozhodující je obsahový vztah rozhodnutí soudů obou stupňů v tom, jak rozdílně posoudily práva a povinnosti v právních vztazích účastníků řízení. Soud prvního stupně zastavil řízení pro vadu podání (žaloby), když dospěl k závěru, že co do označení žalobce tento procesní úkon nesplňuje náležitosti předepsané v ustanoveních § 42 odst. 4 a § 79 odst. 1 o. s. ř. a k odstranění vady přes výzvu soudu nedošlo (§ 43 o. s. ř.). Odvolací soud naproti tomu výrok o zastavení řízení potvrdil proto, že řízení trpí neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení (žalobce nemá způsobilost být účastníkem řízení). Nezabýval se tedy vadami žaloby (odvoláním z č. l. 22-24 spisu tehdy ostatně již zhojenými), nýbrž způsobilostí žalobce takový úkon vůbec učinit. Nedostatek podmínky řízení a vada žaloby jsou navzájem nezaměnitelnými pojmy procesního práva, samostatně upravenými, které mají odlišné důsledky a s nimiž se pojí i rozdílné reakce soudu. Jestliže tedy odvolací soud výrok o zastavení řízení pro vady podání (§ 43 odst. 2 o. s. ř.) potvrdil pro neexistenci podmínky, za níž může ve věci jednat (§ 103, § 104 o. s. ř.), vymezil obsah daného vztahu jinak než soud prvního stupně a založil tak přípustnost dovolání podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o. s. ř. Za této situace je bezpředmětné zabývat se tím, zda dovolání je přípustné také podle ustanovení § 239 odst. 2 o. s. ř., na něž výslovně odkazuje dovolatel, neboť napadené usnesení charakter potvrzujícího rozhodnutí nemá.

Odvolací soud ve shodě se svým názorem označil žalobce jako "SNKP, státní podnik v likvidaci". Tím, že se odvoláním zabýval věcně, však přiznal postavení účastníka řízení i správci podstaty, který odvolání podal svým vlastním jménem a který je také v záhlaví napadeného usnesení jako dovolatel označen. Správce podstaty je proto jako účastník odvolacího řízení také osobou oprávněnou k podání dovolání (§ 240 odst. 1 o. s. ř.).

Dovolací soud posuzuje z úřední povinnosti pouze vady vyjmenované v § 237 o. s. ř. a jiné vady řízení, pokud měly za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; jinak je oprávněn rozhodnutí odvolacího soudu přezkoumat jen v rozsahu, v němž byl jeho výrok napaden, přičemž je vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil (§ 242 odst. 1 a 3 o. s. ř.). Uvedené vady řízení nebyly v dovolání namítány a předmětem dovolacího přezkumu je tedy především přezkoumání správnosti právního závěru odvolacího soudu o tom, že žalobce - úpadce není ve smyslu ustanovení § 19 o. s. ř. způsobilý být účastníkem daného řízení (tento závěr není sice v napadeném rozhodnutí vyjádřen výslovně, ale vyplývá ze spojení úvahy o označení žalobce jako

nedostatku podmínky řízení, který nelze odstranit, s citací ustanovení § 19 o. s. ř. a § 14 odst. 1 písm. d/ zákona o konkursu a vyrovnání).

Dovolání je důvodné.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, která na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Pro zhodnocení právního závěru napadeného usnesení bylo určující zjištění, zda odvolací soud správně vyložil ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) a d) zákona o konkursu a vyrovnání, co do nemožnosti úpadce být jako žalobce způsobilým účastníkem řízení, zahájeného po prohlášení konkursu. V době podání žaloby a rozhodování soudu prvního stupně platil zákon o konkursu a vyrovnání ve znění před novelou provedenou zákonem č. 94/1996 Sb., zatímco odvolací soud své úvahy založil již na novelizovaném znění zákona. Úvahy dovolatele se (ve spojení s článkem V. zákona č. 94/1996 Sb.) opírají především o rozdílnou interpretaci ustanovení § 14 odst. 1 zákona o konkursu a vyrovnání před a po citované novele; odvolací soud se proto zabýval zákonem o konkursu a vyrovnání v obou jeho podobách.

Prohlášením konkursu přechází oprávnění nakládat s majetkem patřícím do konkursní podstaty (dále jen "podstata") na správce a právní úkony úpadce, týkající se tohoto majetku, jsou vůči konkursním věřitelům neúčinné. Tyto účinky, vyjádřené v ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) zákona o konkursu a vyrovnání, které zákonem č. 94/1996 Sb. nebylo dotčeno, nastávají dnem vyvěšení usnesení o prohlášení konkursu na úřední desce soudu (§ 13 odst. 4 zákona o konkursu a vyrovnání). Úpadce však nepozbývá vlastnické právo k majetku podstaty, ani neztrácí způsobilost mít práva a povinnosti (právní subjektivitu). Správce podstaty se nestává prohlášením konkursu účastníkem hmotněprávních vztahů, v nichž dlužník (úpadce) vystupoval (nestává se dlužníkem namísto úpadce, ani vlastníkem úpadcovy majetku). Neztrácí-li úpadce prohlášením konkursu právní subjektivitu, nelze mu upřít ani způsobilost být účastníkem řízení, která je na této právní subjektivitě založena (srov. § 19 o. s. ř.).

Otázka, zda prohlášení konkursu má vliv na způsobilost úpadce být účastníkem řízení, není v české (československé) právní teorii a soudní praxi nikterak nová. Ustanovení § 14 odst. 1 písm. a), c) a d) zákona o konkursu a vyrovnání ve znění před i po 1. červnu 1996 jsou srovnatelná s ustanoveními § 3 odst. 1, § 4 odst. 1, § 7 odst. 1 a 2, § 8, § 9 a § 79 odst. 1 konkursního řádu, vydaného zákonem č. 64/193 I Sb. z. a n., který na území České republiky platil až do roku 1950. Obdobnou úpravu obsahoval před rokem 1931 i konkursní řád z roku 1869 (zákon č. 1/1869 ř. z.), novelizovaný v roce 1914 (císařské nařízení č. 337/1914 ř. z.) a recipovaný pro Československou republiku zákonem č. 11/1918 Sb. z. a n. (viz § 1 odst. 1 a 2, § 3 odst. 1, § 6 odst. 1 a 2, § 7 odst. 1 a 2, § 8 a § 81 odst. 1 tohoto konkursního řádu).

Na názory právní teorie, které ztratě úpadcovy způsobilosti být ve sporech týkajících se majetku podstaty účastníkem řízení přitakaly, případně dovozovaly, že úpadce ztratil procesní způsobilost, upozornil například F. Štajgr ve svém díle "Konkursní právo," vydaném nakladatelstvím Všeherd, Praha 1947 (str. 192 - 194). V dobové soudní praxi pak převažovalo mínění, podle něž úpadce prohlášením konkursu způsobilost mít práva a povinnosti (a tudíž ani způsobilost být účastníkem řízení) neztrácí (srov. např. rozhodnutí publikovaná ve Sbírce rozhodnutí nejvyšších stolic soudních Čs. republiky, kterou uspořádal Dr. F. Vážný, pod č. 11470, č. 15882, č. 17655 a zejména pak rozhodnutí uveřejněné pod č. 16106, a oproti tomu rozhodnutí uveřejněné pod č. 12106). Ze současných autorů pak k zastáncům názoru, že úpadce pozbývá prohlášením konkursu způsobilost být ve sporu žalobcem nebo žalovaným, patří V. Steiner (Zákon o konkursu a vyrovnání, komentář, Linde Praha a. s., Praha 1996, vydání druhé, str. 96), i ten však (stejně jako jeho předchůdci) tuto

tezi uplatňuje jen pro spory týkající se majetku podstaty. Co do majetku, jenž do podstaty nenáleží (srov. § 13 odst. 2, věta druhá, zákona o konkursu a vyrovnání, a pro úpadcovy nemovitosti v cizině i § 69 téhož zákona), totiž úpadcovy dispozice nijak omezeny nejsou.

Správnost závěru, podle něhož prohlášení konkursu nemá na způsobilost úpadce být účastníkem řízení žádný vliv, lze nejlépe demonstrovat na ustanovení § 14 odst. 1 písm. c) zákona o konkursu a vyrovnání, které úpadci umožňuje v řízení, přerušeném prohlášením konkursu (a to prakticky jen ve sporu, v němž je žalobcem), na návrh pokračovat, neučiní-li tak sám správce podstaty. Uvedený důsledek přitom může nastat i pouhým opominutím (tedy tím, že správce nepodá návrh na pokračování v řízení ve lhůtě určené mu soudem), které samo o sobě není s to změnit nezpůsobilost u opominuvšího, natož u někoho jiného. Úpadce by tedy nemohl ani v případě uvedeném v ustanovení § 14 odst. 1 písm. c) zákona o konkursu a vyrovnání pokračovat ve sporu, kdyby neměl již původně způsobilost být účastníkem řízení; prohlášením konkursu tedy úpadce tuto způsobilost nepozbývá. Totéž odpovídá (dokonce pro širší okruh případů) i právní úpravě zákona o konkursu a vyrovnání ve znění před 1. červnem 1996 (srov. ustanovení § 14 odst. 1 písm. d/ citovaného zákona v tehdejší znění). Závěr odvolacího soudu, jenž žalobci způsobilost být účastníkem řízení nepřiznává, není tedy správný. Odvolací soud odůvodnil své rozhodnutí také (a především) ustanovením § 14 odst. 1 písm. d) zákona o konkursu a vyrovnání ve znění zákona č. 94/1996 Sb., a proti výkladu tohoto ustanovení směřují hlavní výhrady dovolatele. Dovolací soud proto také řešil otázku, zda citované ustanovení tím, že umožňuje zahájit řízení o nárocích týkajících se majetku patřícího do podstaty správci, nikoli však úpadci, nezakládá, není-li úpadcem respektováno, nedostatek jiné podmínky řízení (§ 103 o. s. ř.), odůvodňující postup soudu podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. Pomineme-li způsobilost být účastníkem řízení a otázku zastupování účastníků, pak z procesních podmínek vážících se k osobě účastníka řízení zbývá k úvaze jen nedostatek procesní způsobilosti (§ 20 o. s. ř.).

Nehledě k tomu, že nedostatek procesní způsobilosti je odstranitelným nedostatkem podmínky řízení vyžadujícím postup podle ustanovení § 104 odst. 2 o. s. ř., z ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) a b) zákona o konkursu a vyrovnání lze dovodit, že úpadce ani v případech uvedených v ustanovení § 14 odst. 1 písm. d) zákona procesní způsobilost nepozbývá. Procesní způsobilost ve smyslu § 20 o. s. ř. (tedy způsobilost před soudem samostatně jednat) je určována rozsahem, v jakém má účastník řízení způsobilost vlastními úkony nabývat práv a zavazovat se (způsobilost k právním úkonům). Způsobilost k právním úkonům je přitom nutně širší pojem než dispoziční způsobilost, neboť širší jsou i její důsledky. Kdyby úpadce nebyl způsobilý k právním úkonům, způsobilost by to neplatnost všech jeho právních jednání (§ 38 odst. 1 o. z.). Ve skutečnosti však jsou jeho právní úkony jen právně neúčinné, a to jen ty, které se týkají majetku podstaty, nikoli ostatního úpadcova jmění; nejde přitom o neúčinnost vůči komukoliv, nýbrž pouze vůči konkursním věřitelům (§ 14 odst. 1 písm. a/ zákona o konkursu a vyrovnání). Nejzřetelněji se však rozdíl mezi úpadcovou způsobilostí k právním úkonům a jeho dispoziční způsobilostí projevuje v ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) citovaného zákona. Toto ustanovení totiž počítá s právními úkony, jimiž úpadce rozmnoží majetek podstaty (přijme dar, neodmítne dědictví) a které jsou právně účinné i vůči konkursním věřitelům. I v poměru ke konkursním věřitelům tedy o právní účinnosti úpadcových úkonů rozhoduje to, jaký hospodářský efekt mají pro konkursní podstatu. Úpadcova dispoziční způsobilost je omezena právě a jen proto, aby mu bylo zabráněno konkursní věřitele poškozovat. Proto prohlášení konkursu úpadcovu nezpůsobilost k právním úkonům, která by činila jeho úkony neplatnými bez ohledu na prospěch, jenž by pro konkursní podstatu získal, nezakládá. Je-li úpadce i po prohlášení konkursu způsobilý k právním úkonům, nelze mu upřít ani z této způsobilosti odvozenou způsobilost procesní. Zakazuje-li ustanovení § 14 odst. 1 písm. d) zákona o konkursu a vyrovnání úpadci přesto aktivní účast ve sporu, je to pouhý důsledek zákazu disponovat majetkem podstaty (§ 14 odst. 1 písm. a/ tohoto zákona) a nic jiného.

Lze tedy uzavřít, že úpadce prohlášením konkursu neztrácí ani způsobilost být účastníkem řízení o nárocích, které se týkají majetku patřícího do podstaty, ani způsobilost procesní. Žalobu o těchto nárocích, podanou úpadcem po prohlášení konkursu, je třeba zamítnout pro nedostatek aktivní věcné legitimace, tedy proto, že dispoziční oprávnění k majetku podstaty přešla na správce podstaty.

Je-li úpadce i po prohlášení konkursu způsobilý svým procesním úkonem (podanou žalobou) zahájit soudní řízení a docílit vydání meritorního (byť zamítavého) rozhodnutí, musí být již proto jeho podání odlišitelné od podání (žaloby) správce podstaty, jemuž při uplatňování nároků podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. d) zákona o konkursu a vyrovnání (byť nepřipustně) konkuruje. Správce podstaty přitom není účastníkem konkursního řízení (srov. § 7 zákona), nýbrž má jako zvláštní procesní subjekt (viz též § 8 zákona) samostatné postavení jak vůči úpadci, tak vůči konkursním věřitelům. Nelze jej proto považovat za zástupce konkursních věřitelů (i když vlastně svou činností jedná v jejich zájmu) ani za zástupce úpadce (ačkoliv na něj přešla téměř všechna úpadcova dispoziční oprávnění). Na samostatném postavení správce podstaty se citovanou novelou nic nezměnilo a dovolatel se tedy mylí, usuzuje-li, že správce mohl před 1. červnem 1996 vystupovat jako "zástupce" úpadce. Tak jako byly i před uvedeným datem použitelné úvahy o procesní způsobilosti úpadce (ty bylo lze odvodit z dikce § 14 odst. 1 písm. a/ a b/ zákona o konkursu a vyrovnání v tehdejší znění), i závěr o tom, kdo má být označen jako žalobce ve sporu, jímž správce vymáhá do podstaty pohledávku úpadce, bylo možno učinit již z ustanovení § 7, § 8 a § 14 odst. 1 písm. a) citovaného zákona v tehdejší znění. Z příčin popsanych výše tiskovým žalobcem nemohl a ani dnes nemůže být nikdo jiný než správce, označený svým jménem, příjmením, povoláním, bydlištěm a funkcí ("správce konkursní podstaty úpadce XY").

Přes mylné přesvědčení o možnosti podat žalobu jménem úpadce a jednat ve sporu jako jeho "zástupce" však správce v posuzované věci dával od počátku najevo, že nárok uplatňuje z titulu své konkursní funkce. To je patrné již z toho, že se v záhlaví žaloby (č. l. 1 spisu) označil jako správce konkursní podstaty žalobce, a že označení funkce správce užil i při podpisu žaloby (č. l. 1 verte spisu). Již tato okolnost způsobovala vnitřní rozpornost žaloby, neboť zakládala nejistotu co do správnosti označení žalobce. Správný byl tedy i postup soudu prvního stupně, který k odstranění této vady podání žalobce vyzval a poté, co nebyla zhojena ani podáním z č. l. 4 spisu, řízení podle ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř. zastavil. Naproti tomu odvolací soud pochybil již tím, že onen rozpor přehlédl, a své závěry založil na předpokladu, že žalobu podal úpadce, aniž se vypořádal se "zastoupením" úpadce správcem. Odvolací soud postupoval nedůsledně i v tom, že na jedné straně jednal jako s (nezpůsobilým) žalobcem pouze s úpadcem, na druhé straně se odvoláním zabýval věcně, i když je vlastním jménem podal správce podstaty (č. l. 22 spisu) a nikoli úpadce. V odvolání se přitom správce jednoznačně přihlašuje k tomu, že žalovaný nárok uplatnil z titulu své funkce správce a i když nesouhlasí se závěry soudu prvního stupně ohledně označení žalobce, fakticky se jim změnou v označení žalobce podrobuje. Nebylo-li z žaloby zřejmé, kdo ve sporu vystupuje jako žalobce, musela být nesprávná (předčasná) i úvaha o způsobilosti toho, kdo byl v záhlaví žaloby jako žalobce formálně označen, být účastníkem řízení.

Vzhledem k tomu, že právní posouzení věci, na němž usnesení odvolacího soudu spočívá, neobstálo ani co do opodstatněnosti formulovaných závěrů ani co do předpokladů, na nichž byly tyto závěry vystavěny, a dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. tak byl uplatněn právem, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 a 5 o. s. ř.).